

AL JUTJAT D'INSTRUCCIÓ

ANTONIO COLOM FERRÁ, Procurador dels Tribunals i de la **Federació d'Associacions de Pares i Mares de Menorca (FAPMA)**, entitat provista de CIF [REDACTED], inscrita en el registre d'associacions de les Illes Balears amb el número [REDACTED], i amb domicili a efectes de notificacions i comunicacions a l'apartat de correus [REDACTED] de Maó, CP 07700, actuant en nom de l'esmentada entitat, davant del Jutjat compareixo i com millor procedeixi en dret, dic:

Que, mitjançant el present escrit, **interposo QUERELLA CRIMINAL**, de conformitat amb allò establert per l'article 277 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal (LECrim) i **en exercici de l'ACUSACIÓ PARTICULAR**, a l'empara d'allò establert per l'article 24.1 de la Constitución Española i en els articles 101, 270 i 277 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal, contra les persones següents i **per la comissió dels delictes que en cada cas s'indiquen**, així com qualsevol altre delicte que aparegui en el desenvolupament de la investigació dels fets que es denuncien, **contra**:

- El Molt Hble. **Sr. José Ramón Bauzá Díaz**, President del Govern autonòmic de les Illes Balears, per la comissió d'un delicte de prevaricació, un delicte de desobediència i un delicte d'impediment d'exercici de drets cívics, previstos als articles 404 , 410 i 542 del Codi Penal, respectivament.

- L'Hble. **Sra. Joana Maria Camps Bosch**, Consellera d'Educació, Cultura i Universitats de les Illes Balears, per la comissió d'un delicte de prevaricació, un delicte de desobediència i un delicte d'impediment d'exercici de drets cívics, previstos als articles 404 , 410 i 542 del Codi Penal, respectivament.

- El Sr. **Guillem Estarellas Valls**, Secretari Autonòmic de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, per la comissió d'un delicte de prevaricació i un delicte d'impediment d'exercici de drets cívics, previstos als articles 404 i 542 del Codi Penal, respectivament.

TRIBUNAL DAVANT DEL QUE ES PRESENTA

És competent el Jutjat d'Instrucció de Palma que per torn correspongui en haver-se produït els fets en aquesta ciutat. És cert que dos dels querellats ostenten la condició d'aforats. No obstant això, no per aquest motiu correspon la inicial instrucció de la causa a la Sala Penal del Tribunal de Justícia de les Illes Balears, tal com així ho ha establert la doctrina del propi Tribunal: "De manera reiterada (Autos de 10 y 16 de marzo, y 15 de septiembre de 2005), esta Sala ha venido afirmando que la circunstancia de que un querellado ostente la condición de aforado no es por sí sola suficiente para atraer nuestra competencia, máxime cuando, como es el caso presente, ni siquiera se concreta en ninguna persona singularizada; sino que nuestra competencia se refiere, según disponen los artículos 23.1, 31.6 y 32.5 del Estatuto de Autonomía de las Illes Balears, a "la inculpación, la prisión, el procesamiento y el

juicio" de los Diputados del Parlamento Balear, del Presidente del Govern Balear y de los miembros de éste respectivamente, sin que por ello le corresponda la directa incoación de causa penal contra ellos ni para la inicial instrucción e imputación, que corresponden al Juez ordinario."

NOM I DOMICILI DEL QUERELLANT

Federació d'Associacions de Pares i Mares de Menorca, amb domicili a efectes de notificació [REDACTED].

NOM I ÚLTIM DOMICILI CONEGUT DELS QUERELLATS

- M. Hble. **Sr. JOSÉ RAMÓN BAUZÁ DÍAZ**, President de les Illes Balears i amb domicili a efectes de notificacions [REDACTED],

- Hble. **Sra. JOANA MARIA CAMPS BOSCH**, Consellera d'Educació, Cultura i Universitats de les Illes Balears, amb domicili a efectes de notificacions [REDACTED].

- Sr. **GUILLEM ESTARELLAS VALLS**, Secretari Autonòmic de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats de les Illes Balears, amb domicili a efectes de notificacions [REDACTED].

RELACIÓ DE FETS

PRIMER.- El 20/04/2013 es va publicar al Butlletí Oficial de les Illes Balears (BOIB) el *Decret 15/2013, de 19 d'abril, pel qual es regula el Tractament Integrat de les Llengües (TIL) en els centres no universitaris de les Illes Balears.*

S'acompanya assenyalat com a DOCUMENT NÚM. 1 el Decret 15/2013, de 19 d'abril.

SEGON.- El dia 9/05/2013, el querellat Sr. Estarellas va dictar les *Instruccions sobre l'aplicació* del citat *Decret 15/2013*. Així mateix, el 22/05/2013 va dictar, com a ampliació, les *Instruccions adreçades al Departament d'Inspecció Educativa, al Departament de Planificació Educativa i al coordinador del TIL.*

Aquestes Instruccions contenen una interpretació arbitrària de l'article 20 del Decret 15/2013 que va desencadenar els fets presumptament delictius, exposats a continuació, que motiven la presentació d'aquesta querella.

S'adjunten les Instruccions esmentades com a DOCUMENTS NÚM. 2 i 3.

L'Associació de Directors de Secundària de Mallorca (ADESMA), va interposar recurs d'alçada contra les instruccions de 9/05/2013. El recurs va ser rebutjat.

S'adjunta notícia del Diario de Mallorca sobre la presentació de l'esmentat recurs d'alçada, com a DOCUMENT NÚM. 4.

TERCER.- El dia 31/07/2013, el secretari autonòmic de la conselleria d'educació, Sr. Guillem Estarellas, va incoar l'obertura de sengles expedients disciplinaris contra els tres directors dels instituts d'educació secundària (IES) Joan Ramis i Ramis, Pasqual Calbó i Caldés i Cap de Llevant, tots tres de Maó. L'expedient versava sobre una presumpta falta de desobediència a un superior jeràrquic i es va acordar com a mesura cautelar la suspensió dels expedientats per a tres mesos de sou i feina.

Els expedients es van incoar sense informe previ de la Inspecció Educativa. Circumstància summament excepcional.

El querellat Sr. Estarellas va realitzar aquests fets emparant-se en la citada interpretació arbitrària de l'article 20 del *Decret 15/2013* i essent plenament conscient de la seva injustícia i falta objectiva de fonamentació. La finalitat d'aquesta conducta era infligir un càstig injust a tres directors per dissuadir a la resta de directors d'actuar conforme a Dret i en contra dels seus interessos polítics.

S'adjunta la notícia publicada al diari Menorca l'1/08/2013 sobre l'obertura dels expedients (DOCUMENT NÚM. 5).

QUART.- El dia 05/08/2013 el Sr. Estarellas va dictar sengles resolucions (s'adjunten com a DOCUMENTS NÚM. 5, 6, 7 i 8) mitjançant les quals imposava als 3 centres esmentats i a l'IES Biel Martí de Ferreries el projecte de tractament integrat de llengües (TIL), en detriment dels que havien aprovat prèviament els Consells Escolars d'aquests centres.

El querellat Sr. Estarellas, amb consciència de la injustícia que suposava la seva forma d'actuar forassenyada, va impedir així als membres de la comunitat educativa d'aquests centres exercir el seu dret reconegut a l'article 27.7 de la Constitució.

La Federació d'Associacions de Pares i Mares de Menorca (FAPMA), juntament amb les APIMA dels centres afectats i diversos particulars, va presentar sengles recursos d'alçada contra les resolucions impugnades, advertint de la inconstitucionalitat de les mateixes. Tots els recursos van ser desestimats per resolució de la consellera d'educació, la querellada Sra. Juana Maria Camps.

S'adjunten (com a mostra del conjunt, atès que els 4 eren gairebé idèntics) el recurs d'alçada interposat el 06/09/2013 contra la resolució que imposava el projecte de TIL a l'IES Biel Martí de Ferreries i la resolució de 15/11/2013 de desestimació del mateix, com a DOCUMENTS ANNEXOS NÚM. 10 i 11.

CINQUÈ.- El Decret 15/2013 va ser impugnat en procediment contenciós-administratiu davant del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB), pels Sindicats CCOO (procediment ordinari núm. 202/2013), STEI-IB (procediment núm. 203/2013) i FETE-UGT ILLES BALEARS (procediment núm. 207/2013) que van sol·licitar, com a mesures cautelars, la suspensió de l'executivitat del Decret.

SISÈ.- El TSJIB va dictar dues interlocutòries estimant les mesures cautelars reclamades. El TSJIB en data 6 de setembre de 2013 va acordar la suspensió de l'aplicació dels apartats 1, 2 i 3 de l'Annex del Decret 15/2013, i la suspensió de la

vigència de les instruccions de 9 de maig de 2013 del secretari autonòmic d'Educació, Cultura i Universitats per a l'execució del Decret 15/2013.

S'acompanyen assenyalats com a DOCUMENTS NÚM. 12 i 13 les dues interlocutòries del TSJIB.

Cap d'aquestes dues interlocutòries foren recorregudes per les parts, i en conseqüència les mateixes han esdevingut fermes.

SETÈ.- El querellats Sr. José Ramón Bauzá i Sra. Juana Maria Camps, amb l'única intenció de desobeir i no acatar les resolucions judicials, i amb consciència de la seva injustícia, el mateix dia 6 de setembre de 2013 van promoure l'aprovació pel Consell de Govern de les Illes Balears del *Decret Llei 5/2013, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en relació amb la implantació per al curs 2013-2014 del sistema de tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears.*

La seva actuació va impedir, així doncs, l'exercici del dret fonamental a la tutela judicial efectiva reconegut a l'article 24.1 de la Constitució i el dret dels professors i pares a intervenir en el control i gestió dels centres educatius públics reconegut a l'article 27.7 del mateix text i als articles 119, 121 i 127 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

La Disposició Derogatòria Única d'aquest Decret Llei deroga l'article 20 i tot l'Annex del Decret 15/2013 (incloent els apartats 1, 2, y 3 que estaven suspesos pel TSJIB).

L'article 3 d'aquest Decret Llei reproduïx el contingut dels apartats 1, 2 i 3 de l'Annex del Decret 15/2013.

S'acompanya assenyalat com a DOCUMENT NÚM. 14 el Decret Llei 5/2013, de 6 de setembre.

VUITÈ.- En data 10-9-2013 FETE-UGT ILLES BALEARS i 11-9-2013 STEI-IB van presentar al·legacions davant el TSJIB en les quals demanaven que es remetés un requeriment urgent a la consellera d'Educació perquè acatés íntegrament les interlocutòries de 6-9-2013 que suspensien cautelarment l'Annex del TIL que feia referència al calendari d'aplicació.

NOVÈ.- En data 24-9-2013 el Ple del Parlament de les Illes Balears va convalidar el Decret Llei 15/2013. I en data 25-9-2013 el TSJIB va dictar dues interlocutòries desestimant les mesures d'execució sol·licitades per les representacions sindicals (s'adjunten com a DOCUMENTS NÚM. 15 i 16).

V.- QUALIFICACIÓ JURÍDICA:

- A/ Els fets descrits en els apartats SEGON, TERCER i QUART podrien ser constitutius d'un delictes de PREVARICACIÓ penat a l'article 404 del Codi Penal, del qual seria responsable el Sr. Guillem Estarellas Valls en concepte d'autor.

“A la autoridad o funcionario público que, a sabiendas de su injusticia, dictare una resolución arbitraria en un asunto administrativo se le castigará con la pena de inhabilitación especial para empleo público por tiempo de siete a diez años” (art.404).

La incoació dels expedients disciplinaris referits en els anteriors fets versa sobre l'actuació dels directors en ocasió de la no aprovació, en els seus centres, del projecte de tractament integrat de llengües, en els termes que havia indicat el Departament d'Inspecció Educativa, i d'acord amb l'establert en les *Instruccions* de 9/5/2013 i les *Instruccions* 22/05/2013.

A continuació, el Sr. Estarellas va dictar sengles resolucions imposant als centres implicats el projecte de TIL formulat per la Inspecció Educativa, deixant així sense efecte els que havien aprovat prèviament els consells escolars de cada centre. Aquestes resolucions són les que s'han assenyalat com a documents adjunts núm. 6, 7, 8 i 9.

Dels antecedents que se citen en les resolucions referides, es dedueix que l'actuació dels quatre directors en aquesta qüestió va ser fonamentalment igual. No obstant això, no es va realitzar cap actuació administrativa contra el director de l'IES de Ferreries. El motiu, en veritat, és que era vicepresident del Consell Escolar de Menorca, un càrrec de confiança del Partit Popular (PP), tal com estableix l'article 2 del *Decret 10/2003, de 14 de febrer, de regulació dels consells escolars insulars i dels consells escolars municipals de les Illes Balears*. El director de l'IES de Ferreries era, a més, membre del Consell Escolar de Menorca en representació del mateix Consell Insular (lletra e de l'article 2.3). Aquest no és l'únic cas de diferent actuació. L'Institut Josep Miquel Guàrdia d'Alaior, per exemple, va remetre a la Conselleria d'Educació la comunicació conforme el projecte de TIL imposat per la inspecció tampoc havia estat aprovat. En aquest cas, però, no es va produir tampoc cap actuació atès que el director és un antic càrrec de confiança del Partit Popular, que en passades legislatures havia ostentat el càrrec de delegat d'educació a Menorca.

Aquest tracte diferent, discriminatori, en un mateix marc decisor, indiquen un procedir manifestament arbitrari. A més, en els antecedents de fet de les resolucions que imposaven el projecte de TIL es fa palesa una clara consciència de l'arbitrarietat en la incoació dels expedients perquè es relaten fets essencialment iguals amb conseqüències diferents. A tot això, s'hi ha d'afegir que la decisió no venia precedida pel informe previ de la inspecció educativa instant la incoació dels expedients.

En aquesta línia, s'adjunta com a DOCUMENT ANNEX NÚM. 17 unes declaracions al Diari Menorca del dia 02/02/2014 del qui era en el moment de l'obertura dels expedients delegat d'educació a Menorca, Sr. Julián Hernández. En aquestes declaracions, el Sr. Hernández manifesta (portada) "Un expediente desapareció por el camino" o (pàgina 9): "Día 31 de julio pasan una serie de cosas...Me comunican que hay cuatro directores de la Isla que han sido expedientados". I, com a resposta a la pregunta del periodista sobre si aquest quart cas era el del director de l'IES de Ferreries, Hernández respon: "Yo no digo nada más sobre esto. Solo que otros directores actuaron de forma similar pero..."

L'objectiu de l'obertura dels expedients, així, no era el de corregir una conducta jurídicament reprovable, sinó el d'infligir una represàlia a tres directors perquè servís d'avís a la resta dels directors d'institut d'educació secundària de Balears. Com s'explica més avall, la interpretació desviada, arbitrària i interessada de l'article 20 del Decret 15/2013 per part del Sr. Estarellas va causar un conflicte entre la conselleria d'educació i la gran majoria dels directors dels centres educatius de Balears. En aquest context, el Sr. Estarellas va voler imposar a tota costa i més enllà de tota lògica la seva interpretació clamorosament arbitrària de l'art. 20.

L'aprovació dels projectes TIL dels centres i l'actuació dels directors s'ajustava al que preveia l'article 20. La imposició d'un projecte TIL diferent per part de l'administració educativa va suposar, així, una vulneració del dret fonamental dels membres de la comunitat educativa a participar en la gestió i control dels centres sostinguts amb fons públics proclamat a l'article 27 de la Constitució. Aquest aspecte es desenvoluparà més abastament en l'apartat C/ d'aquests fonaments de dret.

Pel que fa a l'element subjectiu del tipus de l'article 404 del Codi Penal, en tot cas, és necessari que el subjecte actiu conegui i li consti que la resolució que dicta és injusta per ser contrària a la llei i que, no obstant, la dicta de manera voluntària i conscient. En aquest sentit, és notori, patent i inqüestionable que els querelat Sr. Estarellas coneixia el contingut del citat article 20 i precisament, per burlar la seva aplicació i mogut pels seus interessos polítics, va actuar conscientment de la forma presumptament delictiva que s'ha descrit anteriorment. Per entendre millor aquests mòbils és imprescindible retrotreure'ns uns mesos a la comissió dels fets exposats i explicar detalladament els continguts del Decret i, concretament, del seu article 20.

El Decret estableix al seu capítol segon (art. 4-10) un "Model per al tractament integrat de les llengües", que s'articula als centres educatius mitjançant el projecte de tractament integrat de llengües. Regula un procediment ordinari d'elaboració i d'aprovació del projecte (art. 19) i a més altres procediments alternatius per als centres educatius que requereixin una distribució horària de les llengües objecte d'ensenyament diferent de la bàsica "*sempre que, i amb caràcter general, es mantingui la impartició d'alguna àrea o matèria no lingüística en cadascuna de les llengües oficials i en la primera llengua estrangera*" (art. 20). En el cas dels centres públics s'ha de comptar amb el vot favorable de dues terceres parts dels membres del Consell Escolar i una consulta no vinculant a les famílies (art. 20.2).

Cal destacar que al tercer esborrany del Projecte de Decret, de 14 de febrer de 2013 (s'adjunta com a DOCUMENT NÚM. 18), el procediment "alternatiu" exigia, en el cas dels centres públics, la consulta directa a les famílies mitjançant una votació, i el vot favorable del 65 % del cens total dels representants legals dels alumnes menors d'edat matriculats al centre i dels alumnes matriculats al centre que hagin obtingut la majoria d'edat". Així, la Conselleria hauria volgut introduir la possibilitat de projectes alternatius a efectes purament retòrics, però sense cap possibilitat real que aquests s'acabessin materialitzant, ja que seria totalment insòlit que en una votació d'aquest tipus hi participés el 65% del cens.

Aquesta redacció va ser modificada arran del dictamen del Consell Consultiu (DOCUMENT NÚM. 19) el qual va considerar inacceptable aquesta consulta a les famílies, amb el caràcter que en el Projecte se li atribuïa, per dues raons:

- La programació de l'ensenyament és una responsabilitat indelegable de les administracions educatives (art. 27.5 CE), de manera que aquesta no pot quedar totalment o parcial a disposició dels particulars, en aquest cas, de les famílies. Aquesta participació només pot fer-se efectiva per les vies orgànico-participatives previstes legalment, i no mitjançant votacions com les previstes en l'article 20 del Projecte.
- S'estima inacceptable, per antidemocràtica, l'exigència de què el còmput de vots es refereixi al cens total de votants i no al nombre d'assistents que participessin en la votació.

L'administració va canviar el tenor de l'art. 20 de resultes d'aquest dictamen tan contundent, encara que no fos vinculant. El canvi va permetre que la possibilitat de fer projectes alternatius de TIL fos viable pels centres que ho decidissin. La gran majoria dels centres de les Illes Balears van optar per acollir-se als procediments alternatius de l'article 20, que només exigia que una assignatura no lingüística es fes en alguna de les llengües oficials i en la llengua estrangera d'elecció. Estimam que el 80% dels centres públics de Balears van acollir-se a aquesta via i, entre aquests, prop del 100% dels instituts d'educació secundària (IES).

El Sr. Estarellas va veure amb molta preocupació que una norma que s'havia presentat a la societat balear com "la fi de la immersió lingüística" es veiés totalment desvirtuada pel redactat final de l'article 20. Cal recordar que aquest article va ser modificat amb urgència i de manera poc meditada. De fet, l'informe del Consell Consultiu té data de 15 d'abril i el Decret 15/2013 es va aprovar en sessió de Govern de 19 d'abril. Aquest va ser el motiu que va portar al Sr. Estarellas a realitzar la conducta presumptament prevaricadora, amb una forma de procedir que es desvia de la legalitat de forma oberta i patent.

S'adjunta una notícia de la revista electrònica Diálogo Libre, que es fa ressò de l'associació que el mateix querellat Sr. Bauzá fa entre el desplegament del Decret de TIL i la fi de la immersió lingüística (DOCUMENT NÚM. 20).

S'ha de recordar que "acabar amb la immersió lingüística" és un dels compromisos que el Sr. José Ramón Bauzá ha invocat repetidament davant d'una part del seu electorat, i que el TIL va ser concebut en gran part amb aquesta finalitat. L'anterior conseller d'Educació, Sr. Bosch, va ser destituït per no haver afavorit abastament aquest objectiu, i va ser substituït per la Sra. Juana Maria Camps, amb nul·la experiència en el món de l'educació. D'aquesta manera, el principal garant que la missió arribés fins al final era el Sr. Estarellas. Una persona que ha ostentat diversos càrrecs, tant al Partit Popular com a les institucions, i concretament el de Secretari autonòmic d'educació des del començament de la presidència del M. Hble. Sr. José Ramón Bauzá. A més, és professional de la docència i funcionari docent de la CAIB. Per tant, exerceix les seves responsabilitats polítiques actuals amb el doble aval de ser un expert en educació i de ser un polític de llarga trajectòria.

S'adjunten notícies del web de la Fundación Círculo Balear relatives a l'acceptació de les seves reivindicacions per part del Sr. Bauzá. El grup Círculo Balear és notòriament conegut pels seus posicionaments contraris a la presència de la llengua catalana en el sistema educatiu de Balears (DOCUMENT NÚM. 21).

S'adjunten notícies de diversos mitjans sobre els motius del cessament del Sr. Bosch, anterior conseller d'educació del Govern del Sr. Bauzá. (DOCUMENTS NÚM. 22 i 23)

El Sr. Estarellas decideix, doncs, "desactivar" la via dels projectes alternatius de l'article 20 mitjançant les instruccions d'aplicació d'aquest Decret, davant de la seva generalització.

Amb aquesta intenció, les Instruccions del 9 de maig inclouen l'epígraf 6 sota la rúbrica "Justificació i contingut d'altres projectes de tractament integrat de llengües". En el segon paràgraf s'estableix que *"s'ha de respectar el mínim d'hores que, d'acord amb el Decret 15/2013, s'han d'impartir en les diferents llengües en cadascuna de les etapes educatives"*. No obstant, el Decret 15/2013 no estableix per als projectes de l'article 20 ni un còmput d'hores, ni una càrrega lectiva concreta en cada llengua segons l'etapa educativa, sinó tan sols un mínim consistent en que almenys una àrea o matèria no lingüística s'impartís en cadascuna de les llengües oficials i en la primera llengua

estrangera. S'ha de fer esment que l'article 20 del Decret començava així: "*D'acord amb el foment de l'autonomia, els centres educatius que requereixin una distribució horària de les llengües objecte d'ensenyament diferent de la que estableix aquest Decret, poden aprovar un altre projecte de tractament de llengües*".

La tergiversació del sentit de l'article 20 es consuma amb l'aprovació de les *Instruccions* de 22 de maig. Aquest article estableix només que "els projectes han de preveure, almenys, la impartició d'alguna àrea o matèria no lingüística en cadascuna de les llengües oficials i en la primera llengua estrangera". En canvi, les Instruccions afegeixen –i aquí rau la novetat– que "la resta d'àrees o matèries no lingüístiques s'han d'impartir de forma equilibrada en les dues llengües oficials i, sempre que sigui possible, en la llengua estrangera plantejada al projecte". És a dir, fa una innovació respecte del text del Decret clarament adreçada a obligar que hi hagi exactament les mateixes hores en català que en castellà. La modificació d'un reglament mitjançant una circular vulnera clarament el principi de jerarquia normativa per la qual cosa és nul·la de dret.

Les Instruccions del Sr. Estarellas van crear un revol notable en tota la comunitat educativa, molesta per la pretensió d'elevat les seves opinions polítiques personals al rang de norma jurídica. De fet, l'associació de directors de secundària va presentar, com s'ha dit més amunt, un recurs d'alçada contra les instruccions. S'hi assenyalava el seu caràcter nul de ple dret, en la mesura en que són contradictòries amb el Decret. Una part destacada dels centres educatius públics, i especialment els instituts de secundària, van continuar tramitant els seus projectes educatius a l'empara de l'article 20 del Decret 15/2013, però en contra de les Instruccions del Sr. Estarellas, de manera que el Departament d'Inspecció Educativa (DIE) de la Conselleria va exigir unes correccions que els Consells Escolars rebutjaren en molts casos.

- B/ Els fets descrits en els apartats CINQUÈ, SISÈ i SETÈ podrien ser constitutius d'un delictes de PREVARICACIÓ i un altre de DESOBEDIÈNCIA, penats a l'article 404 i 410, respectivament, del Codi Penal, del qual serien responsables el Sr. José Ramon Bauzá Díaz i la Sra. Juana María Camps Bosch, en concepte d'autors:

"A la autoridad o funcionario público que, a sabiendas de su injusticia, dictare una resolución arbitraria en un asunto administrativo se le castigará con la pena de inhabilitación especial para empleo público por tiempo de siete a diez años" (art.404)

"Las autoridades o funcionarios públicos que se negaren abiertamente a dar el debido cumplimiento a resoluciones judiciales, decisiones u órdenes de la autoridad superior dictadas dentro del ámbito de su respectiva competencia y revestidas de las formalidades legales, incurrirán en la pena de multa de tres a doce meses e inhabilitación especial para empleo o cargo público por tiempo de seis meses a dos años." (art.410)

La resolució dictada pel Sr. José Ramón Bauzá Díaz i la Sra. Joana Maria Camps Bosch de sancionar el Decret Llei 5/2013 és injusta i plenament contrària a dret. I es dicta clarament amb la intenció de desobeir les interlocutòries dictades pel Tribunal Superior de Justícia de les Balears.

En efecte, l'únic objectiu d'aquest Decret Llei és negar-se obertament a donar compliment, i evitar l'execució, de les resolucions dictades pel Tribunal Superior

de Justícia de les Illes Balears i això ho fa dictant de forma arbitrària una resolució. S'entén que aquesta actuació entra dins del precepte legal de prevaricació, tal i com queda recollit en la Sentència del Tribunal Suprem 755/2007, de 25 de setembre de 2007:

*“Diversas sentencias de esta Sala, sin embargo, sin abandonar las tesis objetivas, e interpretando la **sucesiva referencia que se hace en el artículo 404 a la resolución como arbitraria y dictada a sabiendas de su injusticia**, vienen a resaltar como elemento decisivo de la actuación prevaricadora el **ejercicio arbitrario del poder**, proscrito por el artículo 9.3 de la Constitución, en la medida en que el ordenamiento lo ha puesto en manos de la autoridad o funcionario público. Y así se dice que **se ejerce arbitrariamente el poder cuando la autoridad o el funcionario dictan una resolución que no es efecto de la Constitución y del resto del ordenamiento jurídico sino, pura y simplemente, producto de su voluntad, convertida irrazonablemente en aparente fuente de normatividad**. Cuando se actúa así y el resultado es una injusticia, es decir, una lesión de un derecho o del interés colectivo, se realiza el tipo objetivo de la prevaricación administrativa (SSTS de 23-5-1998; 4-12-1998; STS núm. 766/1999, de 18 mayo y STS núm. 2340/2001, de 10 de diciembre)”.*

El Decret Llei 5/2013 de 6 de setembre adoptat pel Consell de Govern de les Illes Balears, signat pel President i la Consellera d'Educació, Cultura i Universitats d'aquesta Comunitat Autònoma, contradiu de forma evident i sense cap mena de dubte la interlocutòria de 6 de setembre de 2013 de la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB) que suspèn l'aplicació dels apartats 1, 2 i 3 de l'Annex del Decret 15/2013.

La part dispositiva de la interlocutòria del la Sala Contenciosa Administrativa del TSJIB de 6 de setembre en el segon punt diu:

“Decretamos la suspensión de la aplicación de los apartados 1, 2 y 3 del Anexo del Decreto 15/2013”.

Els apartats suspesos de l'annex del Decret 15/2013 deien:

“1. Els centres docents no universitaris de les Illes Balears, d'acord amb el capítol IV d'aquest Decret, pel qual es regula el tractament integrat de llengües als centres docents no universitaris de les Illes Balears, han d'elaborar i aprovar el seu projecte de tractament integrat de llengües abans del 20 de juny de 2013.

2. Els centres escolars han d'iniciar l'aplicació del projecte de tractament integrat de llengües el curs 2013-2014.

3. La implantació del nou model de tractament de la llengua estrangera es podrà preveure de forma progressiva, d'acord amb els recursos de què disposi cada centre, i amb el calendari que s'especifica a continuació:

a) Educació infantil: iniciació de la implantació del projecte el curs 2013-2014, com a mínim al primer curs de segon cicle d'educació infantil.

b) Educació primària: iniciació de la implantació del projecte el curs 2013-2014, com a mínim a primer, tercer i cinquè d'educació primària.

c) Educació secundària obligatòria: iniciació de la implantació del

projecte el curs 2013-2014, com a mínim al primer curs de l'etapa.

d) Batxillerat: implantació progressiva a partir del curs 2013-2014, en funció dels recursos del centre.

e) Formació professional: en els nivells 1 i 2, implantació progressiva a partir del curs 2013-2014, en funció dels recursos del centre; en el nivell 3, implantació d'acord amb els currículums establerts en la normativa vigent.”

En l'article 3 del Decret Llei 5/2013 es declara:

“L'aplicació dels projectes de tractament integrat de llengües per part dels centres docents no universitaris de les Illes Balears per al curs 2013-2014 s'ha de subjectar al següent:

1. Els centres escolars han d'aplicar el projecte de tractament integrat de llengües a l'inici del curs escolar 2013-2014.

2. La implantació del projecte es produirà, a l'inici del curs escolar 2013-2014, de la manera següent:

a) En l'educació infantil, com a mínim en el primer curs de segon cicle d'educació infantil.

b) En l'educació primària, com a mínim a primer, tercer i cinquè d'educació primària.

c) En l'educació secundària obligatòria, com a mínim en el primer curs de l'etapa.”

Com es detecta **el Decret Llei 5/2013 dictat el mateix dia de la interlocutòria de la Sala Contenciosa del TSJIB**, data 6 de setembre de 2013, **és una còpia gairebé exacta de la part suspesa, pel TSJIB del Decret 15/2013**. Per tant, es dedueix que **l'única voluntat dels querellats és fer cas omís a l'actuació judicial**, tot emetent una resolució que de forma inequívoca és contrària al dret, ja que els querellats van dictar una resolució exacta a la resolució suspesa pel TSJIB.

Així, el Decret Llei 5/2013 suposa un evident, flagrant i clamorós atac a la legalitat, ja que el Govern Balear, tenint ple coneixement del contingut de les resolucions judicials dictades pel TSJIB, dicta una nova disposició normativa, tenint plena consciència que aquesta serà declarada nul·la de ple dret al no haver subsanat el defecte formal observat per l'òrgan jurisdiccional, amb total despreu a la decisió judicial de suspensió del calendari d'aplicació del TIL mentre no hi hagi sentència. I, en oberta i clara oposició al compliment d'allò acordat.

A més, cal fer èmfasi en el fet que l'element substancial que canvia entre el Decret i el Decret Llei és precisament la redacció donada a l'article 20. L'únic precepte que el Decret Llei deroga del Decret és l'article 20, que se substitueix per l'article 4 del Decret Llei. És a dir, el Govern, i especialment el Sr. Bauzá i la Sra Camps, que són els qui sancionen el Decret Llei, decideixen donar cobertura a la presumpta actitud delictiva del Sr. Estarellas, explicada en els FETS SEGON, TERCER I QUART, modificant el redactat de l'article 20 del Decret, que la interpretació del Sr. Estarellas havia pervertit fins al punt de prevaricar i limitar l'exercici de drets cívics, modificant-ne el sentit, ara sí, en la línia de la interpretació totalment desviada que n'havia estat fet el Sr. Estarellas. Aquesta modificació, l'única substancial que opera el Decret Llei respecte el Decret, és un indicador clar que la interpretació desviada de l'article 20 del Decret s'havia fet a plena consciència. Si els querellats haguessin pensat sincerament que

l'article 20 establia el que el Sr. Estarellas va voler imposar amb les seves Instruccions, aleshores no haguessin tingut la cura de modificar-ne el redactat via Decret Llei per tal d'ajustar-lo a la forçada interpretació operada per les *Instruccions*.

EL TSJIB no ha pogut corregir l'actuació administrativa que es desprèn del Decret Llei 5/2013 per impossibilitat legal, ja que la normativa suspesa ha estat derogada, i en conseqüència considerem que el dret penal pot ser una via lícita per posar remei a la injustícia creada. En aquest sentit la STS 2635/1993, de 23 de novembre assenyala que *"hay un concepto de justicia cuya lesión es la esencia del delito de prevaricación y al que se llega valorando la antijuricidad material de la resolución. El reproche de la sanción penal no se manifiesta en la mera infracción de la ley, sino en la consciente aplicación torcida del Derecho que perjudica o beneficia a alguien"*.

En aquest sentit el Decret Llei 5/2013 té una especial repercussió o afectació sobre la comunitat, atacant en certa manera els interessos generals, ja que el TIL estableix una nova regulació del marc lingüístic fins ara existent en l'ensenyament no universitari de les Illes Balears, regulant i imposant una tercer llengua vehicular (estrangera), a banda del català i el castellà, dins de les vies de comunicació i aprenentatge en l'ensenyament, configurant un nou model educatiu plurilingüe a les Illes Balears. Tal com estableix el propi comunicat de 16 de novembre del 2013 l'associació de jutges *Jueces para la Democracia* **"el Gobierno Balear acordó burlar la resolución judicial e inmediatamente después de esta dictó un decreto-ley con el mismo contenido. Dicha actuación representa una falta de respeto institucional y una reacción inaceptable ante una resolución judicial adversa"**. De fet, el propi TSJB en la seva citada resolució senyala que el Govern ja tenia *"preparado y diseñado de antemano el Decreto Ley para poder desplegarlo de inmediato"* si el TSJB, como així va ser, dictaminava la seva suspensió. Els arguments de la Sala de lo Contenciós es mostren també particularment crítics amb el Govern: *"La sorpresa –y conmoción– de la aparición repentina en escena del caso del Decreto Ley, es decir, su inmediata puesta en juego por el Govern a la de dos o tres horas que habían transcurrido desde la notificación (del auto de suspensión cautelar del TIL dictado por el TSJB) no hay duda de que ha causado verdadera sensación"*.

En efecte, **tal decisió implica un ruptura de la confiança que els ciutadans tenen en la credibilitat de les institucions i la confiança que aquestes mereixen**. De fet, quan l'Administració, que té la funció de garant de la legalitat, esdevé el seu primer infractor té efectes devastadors en la ciutadania. Tal com diu la STS 648/07, 28-6 *"nada consolida más el Estado de derecho que la confianza de los ciudadanos en que sus instituciones actúan de acuerdo a la Ley, y por tanto el apartamiento de esta norma de actuación siempre supone una ruptura de esta confianza que lleva aparejada la más grave de las respuestas previstas en la sociedad democrática, la respuesta penal, y no puede servir de coartada de dicha respuesta penal la existencia de la jurisdicción contencioso-administrativa"*, que a més en aquest cas no pot subsanar la situació provocada.

La Interlocutòria del TSJIB de data 25-9-2013 en la peça separada de mesures cautelars núm. 203/2013, al desestimar l'incident promogut pel STEI-IB, en relació a l'execució de la mesura cautelar adoptada per la Sala en la interlocutòria del 6-9-2013, assenyala:

"Lo que nos cabe decir ya es poco más, que tiene que ser bien puede aceptarse que dé rabia ver cómo una medida cautelar, trabajadamente conseguida por el STEI-IB, se pierda por la acción administrativa de extracción del ordenamiento jurídico de la norma sobre la que pesaba, pero esa operación jurídica de extracción, por más que sea criticable, no presenta reproche determinante o, al menos, no podemos en esta

fase preliminar del contencioso considerar que lo presente y, por lo tanto, se tiene que aguantar”.

D'altra banda, cal destacar que la comissió del delictes mitjançant l'adopció d'un Decret Llei no nega el caràcter administratiu de l'assumpte sobre el que es dicta. En primer lloc, tal com ha afirmat la jurisprudència constitucional (STC 111/83 FJ 3), el Decret Llei no és Llei, sinó acte amb força de Llei.

En segon lloc, l'ús de figura del Decret Llei per imposar els continguts del Decret del qual ha quedat suspesa l'executivitat es fa en frau de Llei, ja que s'hi recorre únicament als efectes de sostreure's del control jurisdiccional. No deixa de ser, en efecte, una utilització dels mecanismes que admet la Llei (la competència que l'Estatut d'Autonomia atorga al Govern de les Illes Balears d'utilitzar la figura del Decret Llei) per eludir precisament el compliment de la mateixa Llei i la mateixa Constitució (art. 118), que obliguen al compliment de les resolucions judicials

És plenament aplicable, doncs, la descripció del frau de Llei que fa l'Art. 6.4. del Codi Civil:

“Los actos realizados al amparo del texto de una norma que persigan un resultado prohibido por el ordenamiento jurídico o contrario a él se considerarán ejecutados en fraude de ley y no impedirán la debida aplicación de la norma que se hubiere tratado de eludir”.

El Tribunal Constitucional ha dit en diverses ocasions que aquest precepte civil s'aplica en tots els ordres jurisdiccionals.

Cal insistir en que el fet que un Decret Llei no sigui impugnabla davant de la jurisdicció ordinària no du aparellat que en la planificació, preparació i promulgació d'un Decret Llei no es pugui donar un il·lícit penal que sí que és invocable davant de la jurisdicció ordinària

En aquest sentit, aquest Decret Llei, concebut únicament per eludir el control jurisdiccional d'un reglament, no és una genuïna expressió de la potestat legislativa que l'ordenament atorga al Govern de la comunitat autònoma. Això ho demostra el fet que, al final, el règim del TIL ha quedat regulat aproximadament en un 80% mitjançant un reglament (el Decret 15/2013) i aproximadament en un 20% mitjançant un Decret Llei convalidat. Aquesta “tècnica” normativa posa en evidència que l'ús del Decret Llei no s'ha fet servir per allò pel que està pensat, sinó únicament com una manera d'eludir el control de la justícia i el compliment d'una resolució judicial adversa. Per tant l'acte d'aprovació del Decret Llei conté presumptament de forma originària i intrínseca l'element delictiu.

Admetre l'estratagema de vulnerar el deure de complir les resolucions judicials mitjançant el mecanisme de sostreure de l'àmbit administratiu la norma suspesa per la jurisdicció contenciosa, posaria de manifest una falla en el sistema, un àmbit d'impunitat que suposa un trencament de mecanismes i garanties bàsics de l'estat de dret, com el dret a la tutela judicial efectiva i el mateix principi de la separació de poders.

Pel que fa a l'**element subjectiu** del tipus de l'article 404 del Codi Penal, és necessari que el subjecte actiu conegui i li consti que la resolució que dicta és injusta per ser contrària a la llei i que, no obstant, la dicta de manera voluntària i conscient. I pel que fa a l'element subjectiu del tipus penal de l'art. 410 s'exigeix una clara voluntat rebel a no donar compliment a allò resolt en sentència. En aquest sentit, és notori, patent i

inqüestionable que els querellats coneixien el contingut de les interlocutòries de 6-9-2013 dictades pel TSJIB i precisament, en resposta a aquestes, dicten el Decret Llei 5/2013: en el preàmbul del Decret Llei se'n fa referència explícita. I que la decisió de no donar compliment a allò acordat va ser meditada i conscient atès que la consideraven perjudicial als seus interessos polítics.

El mateix dia 6-9-2013, els querellats, en comptes d'impugnar les interlocutòries que decretaven la suspensió, decideix fer ús d'un altre recurs que és obvi que ja tenia preparat per si la Sala decretava la suspensió cautelar del calendari: dictar una nova normativa reproduint exactament el contingut suspès judicialment.

En aquest punt és rellevant destacar que la suspensió dels apartats 1,2 i 3 de l'Annex del Decret 15/2013 és una decisió ferma i, en conseqüència, suposa una clara ingerència de l'administració balear en l'administració de justícia amb la finalitat de desobeir el mandat judicial.

De les interlocutòries de data 6-9-2013 es preveu bastant clarament que el TSJIB declararà la nul·litat de ple dret de l'Annex del Decret 15/2013 per infracció de la normativa procedimental a que hem fet referència, i és precisament per aquest motiu que decreta la mesura cautelar de suspensió del calendari pel curs 2013-2014 fins que no hi hagi sentència definitiva en el procediment contenciós-administratiu. Així el Decret Llei 5/2013 constitueix una ingerència del poder executiu que deixarà sense efectes pràctics aquesta previsible declaració d'il·legalitat, afectant de manera clara la tutela judicial efectiva, ja que queden pendents de resolució els tres procediments ordinaris interposats pels sindicats.

L'actuació arbitrària del Govern autonòmic, i la seva voluntat d'imposar el seu programa polític per la via dels fets consumats, queda patent si s'observa el contingut del propi Estatut d'Autonomia de les Illes Balears quan prohibeix legislar via Decret Llei en matèria d'educació (art. 49 en relació a l'art. 25).

Art. 49 EACAIB: " Decrets llei.

1. En cas d'extraordinària i urgent necessitat, el Consell de Govern podrà dictar mesures legislatives provisionals en forma de decrets llei, que no podran afectar els drets establerts en aquest Estatut (...)"

Article 26 EACAIB: "Educació

1. Totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat.
2. Tots tenen dret a accedir en condicions d'igualtat als centres educatius sostinguts amb fons públics.
3. Es garantirà la gratuïtat de l'ensenyament en els nivells obligatoris i en els altres nivells que s'estableixin per llei.
4. Totes les persones amb necessitats educatives especials per raons de malaltia o discapacitat tenen dret a accedir a una educació adaptada.
5. Totes les persones tenen dret a accedir a la formació professional i a l'educació permanent en els termes que estableixi la llei.
6. Els membres de la comunitat educativa tenen dret a participar en els assumptes escolars i universitaris en els termes establerts per la llei."

És obvi que el Decret Llei afecta al dret a accedir en condicions d'igualtat a una educació de qualitat. Nens sense suficient nivell d'anglès (perquè no estava programat en les etapes educatives anteriors) es veuen, en efecte, obligats a seguir una classe d'una matèria no lingüística en aquesta llengua. Es una situació de desavantatge

respecte els que, gràcies a suport extraescolar, han pogut assolir aquest nivell. Aquesta ingerència de l'administració autonòmica també és contrària a l'article 9.3 de la Constitució, que prohibeix l'arbitrarietat dels poders públics, sobretot quan la intervenció del legislador té per únic objectiu deixar sense efecte una resolució judicial.

- C/ Els fets descrits podrien ser constitutius d'un delictes d'impedir l'exercici de drets cívics penat en l'article 542 del Codi Penal, **del qual serien responsables el Sr. Guillem Estarellas Valls** (pel que fa als fets descrits als apartats SEGON, TERCER i QUART) **i el Sr. José Ramon Bauzá Díaz i la Sra. Juana María Camps Bosch** (pel que fa als fets descrits en els apartats CINQUÈ, SISÈ i SETÈ), **en tots tres casos en concepte d'autors:**

“L'autoritat o el funcionari públic que, sabent-ho, impedeixi a una persona exercir altres drets cívics reconeguts per la Constitució i les lleis incorre en la pena d'inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per un termini d'un a quatre anys”.

L'actuació del Sr. José Ramón Bauzá Díaz i la Sra. Joana Maria Camps Bosch d'aprovar el Decret Llei 5/2013, de 6 de setembre, va impedir l'exercici del dret fonamental a la tutela judicial efectiva (article 24.1 de la Constitució Espanyola) i del dret dels professors i pares a intervenir en el control i gestió dels centres educatius públics (article 27.7 de la Constitució Espanyola, i els articles 119, 121 i 127 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació).

Per altra banda, l'actuació del Sr. Guillem Estarellas Valls d'aprovar les Instruccions de 23 de maig del 2013 i d'imposar els projectes de TIL als quatre centres esmentats en els fets SEGON, TERCER i QUART va impedir l'exercici del dret fonamental dels professors i pares a intervenir en el control i gestió dels centres educatius públics (article 27.7 de la Constitució Espanyola).

La procedència de la via de l'article 542 del Codi Penal es pot establir a partir de la configuració del tipus penal per part de la doctrina. La STS 334/1998, de 24 de febrer, justifica així l'existència d'aquest tipus penal:

*“Esta Sala ha tenido ocasión de destacar, con motivo de la aplicación del artículo 194 del C.P. anterior, ser característico de un Estado de Derecho que los derechos cívicos no sólo se reconozcan teóricamente sino que existan garantías para su ejercicio. El reconocimiento de dichos derechos quedaría vacío de contenido si no se estableciese, de manera expresa, la sanción de los funcionarios y autoridades que, abusando de su función, impidiesen ejercitarlos. Así como los ciudadanos gozan de libertad en todo aquello que la Ley no prohíbe, los funcionarios y autoridades, cuando en su actuación afectan o limitan los derechos ciudadanos, solamente pueden actuar en el marco de facultades que la ley expresamente les concede. **Si abusan de su poder, impidiendo el ejercicio de tales derechos, su actuación lesiona doblemente los derechos de los ciudadanos y el deber de fidelidad del funcionario hacia el Estado, pues éste ha delegado en él determinadas facultades con la finalidad de salvaguardar dichos derechos y libertades, pero no para conculcarlos. Precisamente por la relevancia que en un Estado de Derecho tiene la necesidad de garantizar el libre ejercicio de los derechos cívicos y no meramente su reconocimiento formal, y por el hecho de que el ciudadano está más indefenso frente a los ataques o a la***

obstaculización de sus derechos provenientes de quienes están investidos de una potestad administrativa, es por lo que el sistema de garantías requiere la utilización frente a dichas conductas obstaculizadoras o impeditivas, del instrumento de coerción más poderoso de que dispone el Ordenamiento Jurídico: la sanción penal. De ahí la relevancia del art. 194 del Código Penal, que actúa como pieza de cierre en el sistema de tutela penal del ejercicio de los derechos cívicos (Cfr. sentencias de 17 de octubre de 1.995 y 22 de enero de 1.996). Es comúnmente compartido el criterio de que nos hallamos ante una norma general, amplía en su marco aplicativo, infracción residual o subsidiaria, que tiene por finalidad cubrir los atentados contra los derechos cívicos o fundamentales de la persona cometidos por los funcionarios públicos y carentes de una expresa protección penal. Su aplicación sólo es posible cuando no exista otra norma específica que, con igual inspiración y finalidad, protección de los derechos cívicos impedidos por un funcionario, prevea el ataque en concreto a uno de tales derechos o de una forma determinada. Así sentencias, entre otras, de 22 de diciembre de 1992, 8 de febrero y 1 de octubre de 1.993, 7 de febrero de 1994 y 19 de octubre de 1995”.

Cal recordar que la maniobra legislativa efectuada pel Sr. Bauzà i la Sra. Camps no va poder ser denunciada per la via administrativa, com el mateix TSJIB reconeix en les interlocutòries de 25-9-2013, ja que el Decret-Llei 5/2013 precisament deroga la part dispositiva del Decret 15/2013 que havia estat suspesa pel TSJIB. **En aquest sentit, la via de l'article 542 es presenta com a subsidiària, pel supòsit que la seva conducta no es pugui considerar constitutiva dels anteriors delictes analitzats en l'apartat A/ i B/.**

L'enquadrament de la maniobra reglamentària efectuada pel Sr. Estarellas en relació a l'article 20 del Decret 15/2013 via l'article 542 es presenta també com a subsidiària, pel supòsit que la seva conducta no es pugui considerar constitutiva d'un delictes de prevaricació del 404, ja que és possible considerar-la com una discordança interpretativa de la norma.

En la mateixa STS 334/1998, de 24 de febrer trobem la doctrina del Tribunal Suprem respecte a quins són els drets cívics que es protegeixen en aquest article:

“La referencia que los preceptos citados contienen a los derechos cívicos ha venido entendiéndose como alusiva a los derechos fundamentales que la Constitución recoge en el Capítulo Segundo del Título I, "Derechos y Libertades" (artículo 14 a 29) (sentencias de 22 de diciembre de 1.992, 1 de octubre de 1.993 y 7 de febrero de 1.994, entre otras). Con la expresión "derechos cívicos" -dice la indicada sentencia de 1 de octubre de 1.993- el legislador quiere referirse a los derechos políticos, entendiéndolo como tales, no sólo los estrictos derechos de participación en las instituciones propias de la organización del Estado, sino todos aquellos que se reputan como fundamentales de la persona, con amparo en nuestra Constitución, a través de los cuales tal persona, en cuanto ciudadano, participa en los asuntos de la comunidad. Ello se refuerza hoy ante la consideración de que aunque la Sección del Código donde se ubica el artículo 542 comprende de modo genérico los delitos contra "otros derechos individuales", la rúbrica del Capítulo se refiere a "derechos fundamentales y libertades públicas", todo ello en el marco de los "delitos contra la Constitución". La Ley penal ha de complementarse, pues, en exclusividad con el listado de derechos alumbrados en el texto constitucional. La mención de "leyes" mantenida en la norma del artículo 542 ha de entenderse como referida a disposiciones legales dictadas en desarrollo de los derechos fundamentales. Entre aludidos derechos fundamentales entrarán en la órbita aplicativa de la regla legal

aquellos que por su propia naturaleza puedan responder al mecanismo que la norma penal prevé. Ha de tratarse de derechos o libertades públicas para cuyo ejercicio el ciudadano necesite realizar una conducta que pueda ser impedida por la autoridad o funcionario público”.

L'article 542, com recorda també la STS 165/2002, de 11 de març, constitueix realment una “norma penal en blanc”, la norma complementària de la qual és fonamentalment la Constitució, que és on es proclamen els drets fonamentals de la persona (STA 21-11-1995 i STS 22-1-1996). I la STS de 19-10-1995 estableix que l'article 542 “*cierra todas las posibilidades delictivas que se pueden incriminar a un funcionario público o autoridad por impedir el ejercicio de los derechos cívicos, que no son otros que los derechos fundamentales que la Constitución recoge a lo largo de su texto, ya que la terminología derechos civiles o derechos cívicos se utiliza internacionalmente como sinónimo de derechos fundamentales y así puede deducirse de la rúbrica empleada por el Pacto Internacional de Derechos Civiles y Políticos de Nueva York*”.

En aquest mateix sentit, la STS 1953/2001, de 23 d'octubre, considera el dret fonamental de defensa com a possible dret vulnerat a través de l'article 542 del Codi Penal.

Pel que fa al **subjecte actiu**, els tres querellats compleixen la condició de ser autoritat o funcionari públic en l'exercici de les funcions pròpies del seu càrrec. El President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la Consellera d'Educació i el Secretari Autonòmic d'Educació, Cultura i Universitats han participat en l'exercici de les seves funcions relacionades amb els drets cívics que han estat vulnerats, o sigui que compleixen el requisit de la competència funcional (STS 22-12-1992 i STS 7-2-1994).

La **conducta típica**, per altra banda, consisteix en una acció d'impediment de l'exercici d'un dret, en la qual s'integra simplement la negativa, sent indiferent per la jurisprudència el mitjà utilitzat, sempre que es faci evident la seva idoneïtat per aquesta finalitat, impedit la pretesa actuació del dret (STS 22-12-1992, STS 8-2-1993 i STS 7-2-1994). La determinació de la conducta típica consisteix en impedir “a sabiendas” l'exercici dels drets cívics, que ha d'entendre's com destorbar o dificultar la consecució d'un propòsit, “*esto es, crear un obstáculo que imposibilite realmente algo que se quiere, que es, en el caso concreto, hacer imposible el ejercicio de un derecho*” (STS 443/2008, de 1 de juliol), “*la conducta de “impedir”, debe entenderse en sentido amplio, como cualquier conducta que de hecho haga imposible su ejercicio*” (STS 7-2-1994).

En el present cas, contemplats els fets des d'aquesta perspectiva, **la conducta típica del Sr. Bauzá i la Sra. Camps es tradueix en l'acció de dictar el Decret-Llei 5/2013 que genera el resultat impeditiu. En el cas del Sr. Estarellas es tradueix en dictar les Instruccions de 22 de maig i sengles resolucions imposant als centres uns projectes de TIL diferents als que havien aprovat els Consells Escolars a l'empara del dret fonamental de l'art. 27.7 de la Constitució, i en observància de la normativa aplicable, que generen el resultat impeditiu.** La consumació del tipus penal exigeix que efectivament s'hagi arribat a produir la realitat de l'impediment. En aquest sentit, sindicats, pares i professors no han pogut exercitar el seus drets precisament per l'obstacle que suposa l'actuació dels querellats.

Els sindicats STEI-IB (procediment núm. 203/2013) i FETE-UGT ILLES BALEARS (procediment núm. 207/2013), que van aconseguir les mesures cautelars de suspensió del calendari del TIL sol·licitades, han estat privats del dret a la tutela judicial efectiva (article 24.1 de la Constitució Espanyola), ja que a través de l'acció administrativa dels

querellats, consistent en l'extracció de l'ordenament jurídic de la norma sobre la qual pesava la suspensió cautelar, han vist totalment frustrat el seu guany judicial davant el TSJIB. Per altra banda, els pares i professors dels alumnes dels centres educatius públics de les Illes Balears han estat privats del seu dret a intervenir en el control i gestió dels centres educatius públics (article 27.7 de la Constitució Espanyola, i els articles 19, 121 i 127 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació).

Aquesta conducta suposa una greu afectació dels límits substancials imposats jurídicament als poders públics, com a garantia dels drets fonamentals, en un Estat constitucional i democràtic de Dret, on tant rellevant és el principi de govern com el respecte als principis de legalitat, de seguretat jurídica i a la prohibició de l'arbitrarietat dels poders públics (article 9 de la Constitució Espanyola). **En un sistema democràtic la discordança pot ser molesta per a qui exerceix el poder amb majoria absoluta, però aquest fet no legitima en absolut la utilització abusiva de les facultats de govern per impedir l'exercici de drets fonamentals que les lleis reconeixen expressament.** En conseqüència, també es dona el resultat típic impeditiu del dret cívic que exigeix la norma per configurar el delictes.

Pel que fa a l'**element subjectiu** del tipus, ens trobem davant unes accions doloses, dol directe de resultat que abasta tots els elements objectius del tipus, ja que l'impediment es produeix amb la clara voluntat d'impossibilitar l'exercici dels drets que pertanyen al subjecte passiu que intenta actuar-los (STS 249/1998, de 24 de febrer). En aquest sentit els querellats amb la seva actuació tenien el propòsit deliberat d'impedir l'exercici dels drets als seus titulars. Es a dir, es pretén impedir l'efectivitat de la mesura cautelar de suspensió del calendari del TIL aconseguida via judicial davant del TSJIB per part dels sindicats. I a l'hora es pretén també impedir la participació de pares i professors en els projectes educatius dels centres públics amb la finalitat d'evitar l'existència de projectes lingüístics (que formen part del projecte educatiu) alternatius del TIL aprovats pels Consells Escolars dels centres. Cal recordar aquí que gairebé la totalitat dels centres públics de secundària de Balears optaven per eludir el model ordinari de TIL i s'acollien a la possibilitat de fer projectes alternatius, pels que només s'exigia que una assignatura no lingüística es fes en alguna de les llengües oficials i en la llengua estrangera d'elecció.

VI.- DILIGÈNCIES QUE INTERESSEN:

Interessa, des d'aquest moment inicial del procediment, les següents diligències, sense perjudici de les que més endavant es puguin sol·licitar en el desenvolupament de la investigació:

Oferiment d'accions als Sindicats STEI-i i FETE-UGT en qualitat de perjudicats pels fets descrits en la querella, tal com es despèn del text de la mateixa, d'acord amb l'article 117 de la LECrim.

Per tot l'exposat,

SOL·LICITO AL JUTJAT D'INSTRUCCIÓ, que tenint per presentat aquest escrit amb les seves còpies corresponents i els documents que l'acompanyen, l'admeti i, en la seva virtut practiqui les diligències sol·licitades.

JAUME ASENS LLODRÀ

COL·LEGIAT 23.123 DE L'I.C.A. DE BARCELONA